

„Stajere“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računni naročnino z ozirom na višokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2 50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 28.

V Ptuj v nedeljo dne 16. avgusta 1914.

XV. letnik.

Svetovna vojska.

Devet napovedb vojne. — Avstro-ogrsko armada je že 60 kilometrov daleč na Ruskem. — Ruski napadi povsod zavrtnjeni. — Črnogorci tepeni. — Nad črnogorskim obrežjem proglašena blokada. — Srbi na raznih straneh premagani. — Nemci zavzeli belgijsko trdnjavo Lüttich. Več kot 4000 ujetnikov. — Nemci so dosegli pri Mühlhausenu veliko zmago nad Francozi. — Nemško vojno brodovje zmaguje. — Povsod je začela vojna z našimi in naših zaveznikov uspehi.

Svetovna vojna je torej v polnem toku in zgodovina človeštva še ne pozna tako velikanškega boja. Iz malega spora naše monarhije z deželo srbskih kraljemorilcev nastala je vojna, v katero je skoraj vsaka evropska država, deloma pa tudi Afrika in Azija zapletena.

Doslej je položaj sledeči. Proti Avstro-Ogrski in Nemčiji so napovedali vojno Rusija, Angleška, Francoska, Belgija, Srbija in Črnagora. Italija se je doslej izjavila brezstrankarsko, a njeno prijateljstvo za našo monarhijo je pošteno. Rumunska, Bulgarija in Turčija so tudi bolj na naši strani nego na oni sovražnika. Z Nemčijo držijo tudi Holandska, Švedska in Norveška. Polovica sveta gre torej proti polovici sveta! In v orožju stoji danes več kot 30 milijonov vojakov . . .

Kar se izven evropskih držav tiče, je Amerika Angležem hudo sovražna in hoče biti vladarica v Atlantskem morju. Japonska pa tudi že komaj čaka, da bi Rusiji tisto vzela, kar potrebuje in želi! —

Naj bode torej, kakor hoče Bog! Doslej je naše in naših zaveznikov orožje povsod zmagovalo, kjer je prišlo do bojov. Srbska in Črnogorska sta popolnoma obkroženi od našega

vojaštva in naših parnikov. Poskusili sta razne napade, ali naše obmejne straže so bile povsod zmagovite. Junaštvo in navdušenje našega vojaštva je naravnost velikansko. Istotako smo dosegli že lepe uspehe na Ruskem. Naše vojaštvo je s poljskimi strelci prekoračilo rusko mejo in stoji danes že več kot 60 kilometrov daleč v srcu Rusije. Ni čuda, da se Rusi že za svojo prestolico Petersburg bojijo. Poljski strelci in naši vojaki so zlasti veliki napad ruskih kozakov odbili in zavzeli celo vrsto važnih ruskih mest. Danes ni nobenega ruskega vojaka več na avstro-ogrski zemlji.

Naši nemški zavezniki pa so imeli priliko, doseči že dva velika uspeha. Zavzeli so belgijsko trdnjavo Lüttich, ki je močnejša od nekdanje turške trdnjave Adrianopol; premagali so pa tudi Francoze pri Mühlhausenu in jih vrgli ob švicarsko mejo. Ednako lepe uspehe so dosegli nemški vojni parniki na morju, kjer se velikanskemu angleškemu brodovju doslej ni posrečilo, napraviti našemu nemškemu zavezniku kako škodo.

Povsod je torej začetek — dober! Pa tudi

ni bilo drugače pričakovati. Kajti sveto navdušenje in pogumna požrtvovalnost, ki vladata v nemški in naši armadi ter v obeh narodih, se ne da premagati. Smrt ali zmaga, to je danes geslo vsega vojaštva!

Povelje cesarja Franc Jožefa za armado in mornarico.

Presvitli naš cesar izdal je sledeče povelje armadi in mornarici:

„Z navdušenjem hitijo orožja dolžni vseh Mojih narodov k zastavi. Preje kakor pričakovano dosežejo bojne moči vojskino stanje.

Vsak Mojih pridnih vojakov vè, da moramo zavrniti sovraštva polne napade in da se borimo v zvezi z našim slave polnim zaveznikom za pravično stvar.

Močna vez zvestobe k vašemu najvišjemu bojnemu poveljniku, k domovini, vas združuje. Vi, Moji hrabri, greste z veseljem težkim bojem, ki vas pričakujejo, nasproti.

Spominjajte se vaših očetov, ki so v neštetihih bojih in viharjih zastavo navzgor držali in jo do zmagovite vojne vodili.

Posnemajte jih v hrabrosti in vstrajnosti!

Pokažite sovražnikom, kaj zamorejo doseči! Moji od vroče domovinske ljubezni napolnjeni, složno drug k drugemu stoječi narodi!

Bog vas blagoslovi, Moji hrabri bojovníki, in vodi vas naj k zmagi ter slavi!

Dunaj, 6. avgusta 1914.

Franc Jožef I.

Cesarjeva hvala časopisju.

Naš česar izrazil je svojo živahno zadovoljnost o nastopanju časopisja v Avstriji in na Ogrskem, katero kaže patrijotično razumevanje v sedanji evropski krizi. Pooblastil je tudi ministra za zunanje zadeve grofa Berchtolda, da naj to v splošno znanje prinese.

Preki sod na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem, Primorskem, Goriškem in Gradiški.

Pristojni zapovednik pri divizijski sodnji v Gradcu je z odlokom z dne 7. avgusta 1914, prez. št. 3340, v zmislu § 434 postavil z dne 5. julija 1912, d. p. l. št. 131 glede vojaškega kazenskega procesnega reda za deželno brambo proglašil

preki sod.

za zločin zapeljavanja ali pomoči pri kršenju zaprisežene vojaške dolžnosti za vojaški teritorialni okraj Gradec, to je za kronovine Štajersko, Koroško, Kransko, Primorsko z Goriško in Gradiško.

Svari se torej vsakogar nujno, da naj tega zločina nikar ne stori; kajti vsakdo, ki bi odšel za zločin zagrešil, bode s prekim sodom (Standrecht) sojen in takoj potom ustreljen.

Z odlokom skupnega ministerija z dne 25. julija 1914 (d. p. l. št. 164) so civilne osebe, ki zakrivijo omenjeno kaznivo dejanje zoper vojno moč države, podvržene vojaškemu kaznemu sodstvu.

Gradec, 8. avgusta 1914.

C. k. namestnik: Clary.

(Kdor bi torej odslej koga nagovarjal h kršenju vojaških dolžnosti ali mu pri tem pomagal, ta bode takoj od vojaške sodnje na smrt obsojen in ustreljen.)

Diplomatske zveze med Francosko in Avstro-Ogrsko prekinjene.

Paris, 11. avgusta. — Avstro-ogrski poslanik grof Szecsen zapustil je včeraj zvečer Paris.

Dunaj, 11. avgusta. — C. in k. poslaniku pri francoski republiki je francoska vlada pas dostavila. Istotako se je izročilo poslaniku francoske republike na Dunaju Dumaine na njegovo zahtevo pase.

S tem so torej diplomatske zveze med Avstro-Ogrsko in Francosko prekinjene. Temu koraku bode sledila v kratkem vojna napoved. To bode v preteku te evropske krize že osma vojna napoved, kateri bodejo pa še druge sledile.

Ob gališko-ruski meji. Prvi strelji. — Junaštvo orožnikov. — Obramba Podwoloczyjske.

Dunaj, 8. avgusta. (Kor. urad.) K bojem pri Novosjelic, o katerih se je že poročalo, je treba dodati še sledeče v popravek, da se imenuje orožniški stražmojster, ki je vodil odločilni napad na holm, Evgen Gadza. Na tem delu meje rano jutraj oddane prve strele v tej vojni so sprožili nekateri, mejnemu varstvu dodeljeni avstro-ogrski orožniki. Člani tega elitnega kora so se udeležili tudi drugih malih bojev ter so odlično sodelovali pri zavrnitvi sovražnika. Kakor se naknadno izve, je imel že

pred izbruhom vojne eden izmed orožniških jezdecev priliko, da se je posebno odlikoval. Na službeni poti pri patroliranju iz kraja Popovce čez Dudyn proti severu, je zapazil četovodja Barahek dne 2. avgusta med 9. in 10. uro dopoldne, da so štirje ruski konjeniki prekorajčili državno mejo in počasi jahali proti krajema Szpatki in Popovce. Barahek je v galopu vdrl proti njim in je ustavil konjenike pri kraju Szpatki, 600 korakov od meje. Ko so ga videli Rusi prihajati, so se pripravili na atako. Barahek je ostal hladnokrven in jih je pustil, da so se približali na 60 korakov, potem pa je oddal iz pištole zaporedoma 10 streliv. Voditelj sovražne patrolje se je s konjem vred zgrudil, hitro pa sta se oba zopet dvignila. Voditelj patrolje je nato hitro zopet zasedel konja ter se je obrnil s svojimi tremi tovariši na beg, pri čemur je izgubil čepico in 4 liste ruske specialne karte. — Končno je treba še omeniti, da je prišel nadporočnik Sigismund Monovarda pl. Jana, ki se je dne 5. avgusta pri trdovratni obrambi Podwoloczyjske posebno odlikoval, neposredno od pogreba nekega bližnjega sorodnika ter je kljub svoji najgloblji duševni potrtosti pohitel na bojišče ter dosegel ta lepi uspeh.

MLADI STRELCI PREMAGALI KOZAKE.

Lvov, 9. avgusta. (Kor. urad.) „Gazeta narodowa“ poroča iz Krakova, do je 800 galiških mladostnih strelcev pod poveljništvom stotnika Francka ponoči napadlo kakih 1000 spehiv kozakov pri Mišovu. Boj je trajal več ur in se je končal s popolno zmago mladeničev. Kozaki, ki so imeli kakih 400 mrtvih in ranjenih, so se umaknili. Na naši strani je bilo 140 mrtvih in ranjenih. Mišov je v naših rokah.

Ruska sodba o avstro-ogrski armadi.

Kako mislijo merodajni krogi na Ruskem o naši armadi in kako so že leta 1900 mislili, kaže najbolje knjiga ruskega generala Kuropatkina „Bojno sanje.“ V tej knjigi govori ta najznamenitejši ruski general o možnosti vojne z Rusijo in pravi, da zamore naša monarhija na 8 železniških progah v 260 vlakih svoje vojaštvo tekom 24 ur ob meji združiti; Rusija pa ima le 4 železniške proge. Nadalje pravi Kuropatkin dobesedno: „Nočemo (mi Rusi) ostati v iluziji, da bi zamogli lahko čež avstro-ogrsko armado zmagati. Mnogoštevilna avstrijska armada, z vsemi potrebščinami izborna opremljena, naslonjena na krasno organizirano Galicijo kot bojišče, zamore pod pametnim vodstvom še večjo armado kakor je ruska premagati!“ — To je dejal najslavnejši ruski vojskovodja že leta 1900. Od tega časa pa smo našo armado še povečali in izboljšali! Mnogo upanja toraj Rusija v tej vojni nima!

Rusi se bojijo za Petersburg.

Berlin, 9. avgusta. — Iz mesta „Hango“, ki leži neposredno v finskih morju, vodečem h glavni prestolici Rusije Petersburgu, se poroča: Rusi so potopili na vhodu pristana veliki parnik ter vse pristranske stroje. Pristranske pomole in železniško delavnico so izpustili v zrak. Nadalje so zažgali 30 magacinov, razrušili železniške proge ter položili mine v vodo. Poleg tega čuje morskii uhod flotilja torpedovih čolnov. Mesto „Hango“ je torej popolnoma uničeno. Rusi so to zaradi tega storili, ker se bojijo za svojo prestolico Petersburg. Komaj je vojna pričela in že so pričeli Rusi bežati ter se bojijo za središče svoje velikanske države. Mesto „Hango“ ima 5500 prebivalcev in jako veliko tujcev. Utrjeno pa ni posebno.

Ena tretina srbskih trgovinskih parnikov od ogrskih orožnikov vjeta.

Budimpešta, 8. avgusta. (Uradno.) Iz Neumoldau se poroča o junaškem činu ogrskih obmejnih orožnikov. Nekaj dni že čakali so orožniki ob spodnji Donavi na priliko, da bi polovili nekaj srbskih čolnov. Ta

priliko nudila se jim je večere. Prišel je srbski osebni parnik „Sumadia“ z 51 srbskimi pasažirji, nadalje neki drugi srbski parnik „Beligrad“ s 150 srbskimi možmi in barka „Krajna“ z 21 Srbi, ki je vodila več drugih čolnov. Na tej barki nahajala se je večja množina lesa ter 50 vagonov pšenice. Orožniki napadli so te parnike od raznih strani, so jih postavili ter odvedli na ogrski breg. Tukaj se je proglasilo Srbe za vojnejetnike in se jih izročilo vojaški oblasti. — Ker ima Srbija vse skupaj le 9 trgovinskih parnikov, vjeli so orožniki torej eno tretino. Vsa čast pogumnim orožnikom!

Preganjanje Avstrijcev na Francoskem.

Dunaj, 6. avgusta. (Kor. urad.) Listi prav energično protestirajo proti nepopisno brutalnemu postopanju napram avstro-ogrskim državljanom na Francoskem, ki je je opažati že od sobote sem, dasiravno se Avstro-Ogrska s Francosko ne nahaja v vojnem stanju. Listi opozarjajo temu postopanju Francoske nasproti na način, kako se ravna v Avstro-Ogrski napram srbskim podanikom, od katerih dolej ni bil še nobeden izgnan. Po poročilih, ki so prišla iz uradnega vira, so morali uradniki avstro-ogrške generalnega konzulata v Parizu pobegniti v avstro-ogrsko veleposlanništvo, ker se policija ni postavila nasproti fanatizirani množici. Listi dostavljajo: Monarhija po vedela varovati interese svojih državljanov tudi napram Francoski.

Kako je v ruski Poljski?

„Kuryer Lwowski“ priobčuje dopis iz Varšave, v katerem je čitati med drugim:

„V ruskih vojaških krogih vlada velika potrptost. Vse delo ruske vojske v Varšavi obstoji v tem, da odvaža državne arhive, denar in zaloge skladišč v notranjost Rusije. Kakor zatrjujejo vojaški krogi, Rusija ne bo branila Varšave. Zato pričakuje varšavsko prebivalstvo, da bo nemška armada morda že v enem tednu zasedla mesto.

Prva črta, na kateri se mislijo Rusi postaviti v bran, bo vrsta utrdb: Modlin, severno od Varšave, Deblin ob izlivu Wieprza v Bug in Zamošč.

Jedro ruske armade se bo koncentriral na veliki operacijski črti: Grodno, Brzešč, Litowski in Kijev.

Vrhovni poveljnik ruske armade bo, kakor se sploh zatrjuje, dosedanji varšavski generalni gubernator general Žilinski, ki je bil do nedavna šef ruskega generalnega štaba in ki je na glasu kot imeniten strateg.

Glavnemu poveljniku bosta pridejana dva generala kot krilna poveljnika in sicer na levem krilu kijevski generalni gubernator Ivanov, na desnem krilu pa general Rauš de Trautenberg.

Med ljudstvom je opažati veliko nerazpoloženje proti Rusiji. Stolno mesto, kakor tudi provincijalna mesta, so baje podminirana od revolucijonarnega gibanja, ki se spremeni v pravcato revolucijo, čim bo v to dano znamenje.

Ruska vlada postopa nezasišno brutalno s poljskim prebivalstvom. Državna banka je ustavila vsa izplačila, dočim so druge banke enostavno zatvorile svoje prostore.

Črnogora napove Nemčiji vojno.

Dunaj, 12. avgusta. (Uradno.) Črnogorska vlada napovedala je Nemčiji vojno. Dostavila je obenem nemškemu poslaniku Eckart v Cetinju pase, Eckart je Cetinje že zapustil.

Poziv na poljski narod v Rusiji.

Dunaj, 8. avgusta. (Kor. urad.) Ko so naše čete prekorajčile mejo ruske Poljske, so razširile tam v nemškem in poljskem jeziku sledeči

Poziv na poljski narod.

Po božji volji, ki vodi usodo narodov in po naši namni najvišjih vojnih gospodarjev sta prekorajčili zavezniški armadi Avstro-Ogrske in

Nemčije mejo. S tem prinašamo tudi vam Poljakom osvoboditev od moskovskega iga. Pozdravljajte naše zastave z zaupanjem, prinašajo vam pravičnost. Te zastave vam in vašim bratom istega rodu niso tuje. Milijoni poljskega naroda so že skoro poldrugo stoletje v državni zvezi podonavske monarhije in nemške države dospeli do visokega kulturnega razvoja in že izza časov kralja Sobieskega, ki je prinesel ogroženim državam Habsburžanov dejansko pomoč so slave polne tradicije Poljske ozko zvezane z njenimi zahodnimi sosednimi državami. Zato poznamo in razumemo viteškost in visoko nadarjenost poljskega naroda. Ovre raztrgati, ki ovirajo vaš stik s pridobitvami zapadne kulture in odpreti vam zaklade umstvenega in gospodarskega napredka je važna naloga, ki jo imamo izpolniti s to vojno. Mi nismo iskali te vojne. Po dolgi vrsti obrekovanj in napadov se je Rusija odkrito zavzela za zakrivanje sledov prokletstva vrednega zločina na avstro-ogrski vladarski hiši in je porabila to priliko, da se spravi nad monarhijo in nad zavezano ji nemško državo. Tako je bil naš visoki vojni gospodar, kateremu se imamo že desetletja zahvaljevati za evropski mir, prisiljen prijeti za meč.

Vsi prebivalci ruske države, ki bodo po uspehu našega orožja stali pod našo zaščito, bodo od nas prejeli samo pravičnost in človečnost.

Poljaki! Zaupajte se veselo in brez vsakega zadržka našemu varstvu! Podpirajte nas in naše težnje iz polne duše! Vsakdo naj zaupa v pravičnost in milost našega najvišjega vojnega gospodarja. Vsakdo naj izpolnjuje dolžnosti svojega stanu, dolžnosti za ohranitev svojega doma in dolžnost, ki vam jih je volja Boga vsemogočnega s sedanjim preokretom zarisala.

Francози — divjaki.

„Arbeiter-Zeitung“ prinaša poročilo o zverinstvu Francozov, ki se toliko domišljujejo glede svoje olikanosti. Temu poročilu posnemamo:

Neki inženir, ki je dne 5. t. m. došel iz Pariza v Budimpešto, pripoveduje grozovite posameznosti o svojem potovanju in pravi: Dne 31. julija delal sem v neki fabriki pri Parizu, ko sem dobil telegram od nekega pariškega tovariša. Telegram je vseboval edino besedo: „Beži!“ Spomnil sem se, da se je lastnik fabrike že par dni prav čudno vedel. Dejal nisem nikomur besedice, marveč sem šel k železnici ter se odpeljal v Pariz, kjer sem došel zvečer. Že ob mojem prihodu čul sem grozni ropot. Ko sem kolodvor zapustil, videl sem velikansko množico po cesti, ki so vpile: „Jaurès umorjen!“ Od ene strani je vpila množica: „Naj živi vojna!“ Na drugi strani pa so zopet vpili: „Doli z vojno! Doli z Rusijo! Proč z morilci!“

Povsod je vladala grozna zmešnjava. Omnibusi, vozovi in pohišstvo je ležalo po cestah in povsod so se čuli revolverski strel. Delavske žene so letale okrog in vpile: „Živila revolucija!“ Potem zopet streljanje pušk, vpitje ranjenih in umirajočih. Prestrašen bežal sem v hotel, kjer sem se takoj prestrašen v mojo sobo zaprl. Spal nisem celo noč, na cesti ni bilo miru.

Drugi dan skušal sem čimprej francosko prestolico zapustiti. Na kolodvoru se mi je povedalo, da smem Francosko le čez Švico zapustiti. Papirnatega denarja niso hoteli sprejeti in ko so mi končno po mnogih prošnjah vendar karto dali, stisnili so me v neki vagon. Bil je zadnji za tuje namenjeni vlak. Podobnih zverinstev še nisem nikdar videl, kakor na tem vlaku, kjer je bilo skupaj 800 potnikov, žen in otrok, samih inozemcev. Naše potovanje trajalo je od nedelje zjutraj do ponedeljka opoldne. Med vsem tem časom nismo na francoski zemlji dobili niti koščeka kruha; niti po požirek vode za nezavestno deco nismo

smeli iti. Vojaki na postajah nagnali so nas z bajoneti nazaj in kot odgovor na naše prošnje so vpili: „Krepajte!“ Potem zopet so tulili: „A Berlin! A Berlin!“

V smrtnem strahu, z ženskami in otroci, ki so trpeli grozne muke, prišli smo v Belfort, kjer je bilo 80.000 vojakov zbranih. Od tam smo morali iti 3 kilometre k nogam, da smo prišli v Švicó. In hvalili smo Boga, da smo vsaj življenje rešili!

Res, Francozi zaslužijo, da so zavezniki srbskih kraljemorilcev in ruskih krvnikov!

Lakota med ruskimi vojaki.

Listu „Deutscher Courier“ se poroča od zanesljive strani, da vlada med ruskim vojaštvom ob naši in nemški meji veliko pomanjkanje in naravnost lakota. Od nobene strani ne dobivajo življenjskih sredstev. Zato prihajajo zlasti kozaki čez mejo in ponujajo našemu prebivalstvu svoje konje na prodaj. Konja prodajajo za 20 markov, češ da trpijo oni sami in konji lakoto. Znane škandalozne ruske razmere kažejo že zdaj svoje rane.

Oklíc ukrajinskih strank.

L v o v, 9. avgusta. (Kor. urad.) Iz zastopnikov ukrajinskih strank sestavljen glavni svet je izdal na ukrajinski narod oklic, v katerem pravi med drugim:

Nenasitnost carskega imperijalizma ogroža naš narodni življenjski. Zgodovinski sovražnik Ukrajine ne more mirno gledati, da ni cela Ukrajina v njegovi posesti. Zmaga Rusije bi ukrajinski narod avstro-ogrsko monarhijo prisilila pod ono igo, pod katerim stoka 30 milijonov Ukrajincev carjeve države. Naša sveta dolžnost je, da položimo vse svoje sile na altar naroda in naše dežele. Vse materialne in moralne sile naj se žrtvujejo, če se da na ta način osramotiti sovražnik Ukrajine.

Velika zmaga Nemcev čez Francoze.

Medtem ko so oddelki nemške armade prodirali skozi Belgijo in zavzeli močno trdnjavo Lüttich, utrdile so se okroglo tri divizije najboljših francoskih vojakov pri mestu Mühlhausen v Elsassu. Napravile so se šance. Mislile so obiti nemško armado in je tedaj v hrbtu škodovati. Nemci so izpoznali to nevarnost in so vrgli tja večje množine vojaštva. Potem so Nemci vrgli francoskega sovražnika iz zašancanih krajev in ga premagali. Francozi so pričeli po jako hudem boju bežati, Nemci pa so jih zasledovali. — Mühlhausen je glavno mesto okraja v Elsassu in ima okoli 100.000 prebivalcev. Mesto je važno industrijsko središče. Zmaga pri Mühlhausenu je ednako pomembna, kakor zavzetje trdnjave Lüttich. Navdušenjem po nemški državi, pa tudi pri nas na Avstrijskem je naravnost velikansko. Nemška armada je dokazala, da ji njeni sovražniki niso kos!

Srbski prestolonaslednik in sarajevski atentat.

„Corriere d' Italia“ poroča, da je dobila avstro-ogrška vlada v roke pisma, iz katerih jasno sledi, da je srbski prestolonaslednik Aleksander vedel za sarajevsko zaroto. Prepisi teh dokumentov so se predložili tudi ruski vladi. Avstro-ogrška vlada ima poleg tega tudi dokaze v rokah, da se je pripravljala še druga srbska zarota, ki je stremila za tem, da se prežene črnogorska dinastija in da se združi Črna gora s Srbijo.

Motenje mobilizacije na Ruskem Poljskem.

K r a k o v a, 10. avgusta. — Mobilizacija ruske armade na Ruskem Poljskem je popolnoma ponesrečila. Hipno napredovanje nemškega vojaštva razširilo je toliko straha in zmešnjave med ruskimi oblastmi, da je vse zbežalo. Niti 40% pod orožje poklicanih se ni moglo

spraviti od Ruske Poljske na velika ruska zbirališča vojakov v notranjem dežele. Večji del rezervistov vračal se je od zbirališč mirno zopet nazaj. Prebivalstvo je mirno, ali vse želi, da bi se zoper Rusijo dvignilo. Na Ruskem Poljskem je več kot 300.000 rezervistov, ki jih Rusi niso imeli časa seboj vzeti in ki se bodo že zdaj raje zoper krvavi carizem borili!

Ruski bojni parnik obtičal.

Berlin, 10. avgusta. — Listi poročajo, da pripovedujejo iz Finskega vrnivši se Nemci, da je ruski velikanski parnik „St. Andrej“ v polovici svoje dolgosti na tleh obtičal. Rusi se čutijo v finskem morju posebno nevarne.

Srbi so hoteli tudi bulgarskega kralja umoriti.

B u k a r e s t a, 8. avgusta. — „Cambane“ v Sofiji poroča, da se je uresničilo v Belgradu zaroto, ki je imela namen, umoriti tudi bulgarskega kralja. Pri blagoslovljenju cerkve Aleksandra Newsky naj bi 6 Srbov bulgarskega kralja napadlo in usmrtilo... Kakor se vidi, je začetek in konec vse srbske „politike“ — umor. Ta narod zverinskih morilcev bi se moralo iztrebiti kakor strupeno plevel!

Stroški svetovne vojne.

Angleški publicist Edgar Crammond je približal v listu „Quarterly Review“ zanimiv članek o stroških svetovne vojne. Stroške je izračunal na podlagi podatkov iz prejšnjih vojn. Francija je leta 1871. v vojni z Nemčijo izgubila 21.500 častnikov in 702.000 vojakov. V denarju je stala vojna Francijo 1 milijardo in 300 milijonov. Stroški Nemčije v tej vojni so znašali 1 milijardo in 850 milijonov. V vojni je izgubila 16.247 častnikov in 123.000 vojakov. Burska vojna je trajala 31 mesecev. Anglijo je ta vojna stala, v kateri je izgubila 44.700 vojakov, 5 milijard in 60 milijonov kron. Japonci so izgubili v vojni z Rusijo 135.000 mož, stala pa jih je vojna 4 milijarde in 470 milijonov kron. Ruske izgube so bile veliko večje — 350.000 mož, vojna pa jo je stala 8 in pol milijarde kron. Na temelju teh podatkov je Crammond izračunal, da bodo stroški svetovne vojne, trajajoče eno leto, znašali 12 in pol milijarde kron.

Socialisti za vojno.

Gelsenkirchen (na Nemškem), 9. avgusta. — V tukajšnjem industrijskem okraju marširala je danes velika množica socialnih demokratov z bakljami in rdečimi zastavami v rokah k spomeniku Bismarcka. Tam so vrgli delavci goreče baklje na kup, so sežgali na tej gromadi svoje rdeče zastave in so razvili narodno zastavo. Pod velikanskim navdušenjem so se zopet razšli.

80.000 prostovoljcev na Nemškem.

Mobilizacija na Nemškem se je v vzornem redu izvršila. Pa tudi pod orožje nepoklicano prebivalstvo hoče domovini pomagati. Doslej se je na Nemškem več kot 80.000 mož oglasilo, ki hočejo prostovoljno vojaško sukno obleči. Naznanilne pisarne so prenapolnjene in še vedno pribajajo velikanske množine prostovoljcev. Navdušenje Nemcev za to vojno je nepopisno! — V zadnjem hipu čujemo, da se je oglasilo že 140.000 prostovoljcev.

Nemci prepodijo rusko kavaljerijo.

Berlin, 10. avgusta. — Za varstvo meje pri Eydtkuhnen stojijo tri nemške kompanije, katere podpira tudi nekaj artiljerije. Danes pričela je tretja ruska kavaljerija iz Romejaka in Schleubena prodirati. Ali nemški vojski so jih nagnali čez mejo nazaj!

Francoski generalisim Joffre.

Razne okolščine kažejo, da je za najvišjega poveljnika francoske armade, ki pojde v boj proti nemški, imenovan general Joffre, ki je bil

Sirolin "Roche"

olajša in odpravi prsne bolezni, kašelj, katar, influenco, astma.

Originalni zavoj à K 4.— se dobi v vseh apotekah.

dosedaj šef generalnega štaba francoske armade in član najvišjega vojnega sveta. General Ioffre je bil rojen 12. januarja 1852. v Risevaltesu pod Pirenejami in se je izobrazil v politehnični šoli v Parizu, ki vzgaja artiljerijske in ženijske oficirje. Ko je nastala l. 1870. vojna med Nemčijo in Francijo, je Ioffre še obiskoval politehnično šolo; postal je podporočnik in služil pri topničarjih, ki so branili oblegani Pariz. Po končani vojni se je Ioffre vrnil v šolo, postal oficir in služil v ženijskem koru, dokler ni postal general. Vojeval se je v Tonkinu, v Sudanu in na Madagaskarju, postal l. 1901. brigadni general, leta 1905. divizijski general in potem 28. julija 1911. šef generalnega štaba.

Nemci premagali trdnjavo Lüttich.

Prvo veliko zmago v boju zoper Francijo in z njo združeno Belgijo dosegli so Nemci pri trdnjavi Lüttich. Ta trdnjava je moderna in ena najmočnejših v Belgiji. Ona je pa tudi ključ za pot na Francosko. Zmaga nemških vojakov nad trdnjavo Lüttich se sme računati k največjim junastvi, kar jih pozna svetovna zgodovina. Pomisliti se mora, da ima Lüttich nad 200.000 prebivalcev, da je popolnoma moderno z najboljšo artiljerijo urejen, da je imel več vojakov nego nemški oddelki, ki so izvršili napad, da je vse belgijsko ljudstvo zahrbtno zoper Nemce nastopalo, da so v trdnjavi zapovedovali francoski oficirji, — in da je v kljub temu nemška armada trdnjavo zavzela, okroglo 4000 sovražnikov vjela in s tem nemški vojski pot v srce Francosko odprla. To je tako velikanski uspeh, da ga niti sovražnikove laži ne morejo prikriti. Nemški zapovednik von Stein poroča o tej zmagi: Mi (Nemci) smo imeli pred 4 dni pred Lüttichom sploh le malo moči; kajti tako pogumnega podjetja se ne more izdati z nabiranjem večjih vojaških skupin. Nemška hrabrost pa je premagala sovražnikovo silo. Da smo zmago dosegli, je posledica dobrih priprav, hrabrosti vojaštva, energičnega vodstva in božje pomoči. Pogum sovražnika smo zlomili. Njegovi vojaki so se slabo bili. Za nas so bili griči in gozdovi jako težavni. Poleg tega so se vsi prebivalci, celo ženske boja udeležili. Iz zahrbtnega zavetišča, iz vasi in gozdov, streljali so na naše vojake, pa tudi na naše zdravnike, ki so ranjencem pomagali in na ranjence same. Bili so to težki, grozni boji! Morali smo cele vasi uničiti, da smo sovražnika premagali. Potem so vsilili naši vojaki skozi trdnjave in prišli v mesto. Nekaj trdnjav se je še držalo, ali streljale niso več. Danes smo pri Lüttichu tako močni, da nam noben vrag te trdnjave ne more več vzeti. Takega junastva še nikdar ni bilo!

Na Francoze in njih zaveznike je vplivala vest o tej krasni zmagi nad trdnjavo Lüttich kakor mrzli curek vode. Preplašeni in prestrašeni so! Zdaj seveda se pomagajo z lažmi, češ da so Nemci pri Lüttichu 20.000 mož izgubili. Te laži ne bodo čez dejstvo pomagale, da je nemška armada z velikansko zmago svoje napredovanje pričela!

Kaj pomeni zavzetje Čenstohava in Kališa?

Od nemških vojakov zavzeto rusko obmejno mesto Bendin leži nasproti šlezjske meje nad Kattowitzom, Bendin in Sosnowice, skupno s predmestji so prva postaja železnice Dunaj-Varšava in Breslau-Varšava, katero je ruska vlada šele pred dvema letoma od neke družbe kupila. Čenstohava je istotako velika postaja te železnice in leži 40 kilometrov od Bendina.

Pokrajino Sosnowice - Bendin - Čenstohava imenujejo na Ruskem „zlati ključ“, ker je v resnici pravi ključ za vso poljsko industrijo. Ta okraj je najbogatejši na železu in premogu v vsej Rusiji. Več kot pol milijona delavcev dela v jamah Bendin-Čenstohava. S tem, da so ta Nemci te kraje zasedli, odrezali so za vso rusko Poljsko dovoz premoga. Vsled tega pa tudi ruske železnice na Poljskem ne bodo mogle dolgo več voziti, ker jim bode premoga zmanjkalo.

Bendin-Sosnowice ima z rudniki vred en milijon prebivalcev. Čenstohava je poleg Varšave in Lodza največji fabrični mesto na ruskem Poljskem. Največje fabrike v tem okraju pa se nahajajo v francoskih rokah. Čenstohava ima poleg tega znameniti samostan, katerega obiskuje vsako leto pol milijone romarjev. Znan je ta samostan po morilskem menihu Mazochu. Mesto Kališ, ki so ga tudi nemški vojaki zavzeli, je edino rusko mesto, v katerem se izdelujejo ščipke in gardine.

Iz teh podatkov je razviden veliki pomen zavzetja teh krajev.

Nemški zrakoplov v boju

Kakor se uradno poroča, udeležil se je boj pri trdnjavi Lüttich z jako velikim uspehom tudi nemški zrakoplov „Zeppelin VI.“ Najprej so vrgli iz zrakoplova iz višine 600 metrov bombo, ki pa se ni razpočila. Nato je zrakoplov padel na 300 metrov ter so metali iz njega 12 bomb, ki so vse takoj eksplodirale in mesto Lüttich na več krajev zažgale.

Začetek morskog vojne v Srednjem morju.

Dunaj, 11. avgusta. — C. in k. linijski mornarski kapitan Anton Casa je kot zapovednik avstro-ogrškega brodograjskega podjetja v črnogorskem morju z ozirom na vojno stanje med obema državama proglasil v imenu naše vlade efektivno blokado črnogorskega obrežja. Ta blokada je začela dne 10. t. m. opoldne. Parniki in barke tistih držav, ki niso z nami v vojni, imeli so 24 ur časa, da odplujejo od črnogorskega brega. S tem je Črnogora, ki je na tako smešni način Avstro-Ogrski vojno napovedala, popolnoma obdana od naših vojakov in parnikov. S tem pa je tudi začela pomorska vojna v Srednjem morju, katero bodo končno avstrijski vojni parniki bržkone skupaj z italijanskim zaveznikom odločili.

Črnogorci tepeni.

Dunaj, 9. avgusta (Uradno). Na južnem bojišču pokazali so Črnogorci včeraj in danes mnogo veselja, da bi napadli našo mejo.

Dne 8. avgusta prišli so v množini 4000 mož proti naši obmejni straži vzhodno od trdnjave Trebinje. Prišle je do hudih bojev, v katerih pa so bili Črnogorci premagani in nazaj vrženi. Mi smo izgubili 1 oficirja in 21 mož; Črnogorcev pa smo našli 200 mrtvih na bojišču; mnogo težko ranjenih Črnogorcev pa je sovražnik seboj vzela.

Dne 9. t. m. zutraj poskusila je neka druga črnogorska kolona napasti našo stražo v Gadu pri Avtovacu. Ali naša straža je črnogorski napad še pravočasno opazila in z velikim pogumom odbila.

Naš vojni parnik „Szigetvar“ prišel je nakrat k edinemu črnogorskemu pristanišču Antivari in je z bombardiranjem uničil tamošnjo radio-telegrafsko postajo Črnogorcev. Streljal je z granatami. Črnogorci so zdaj popolnoma brez vsake zveze z ostalim svetom.

Kozaško „junastvo“.

V pruski obmejni vasi Skodden so ruski kozaki umorili lastnika nekega malega posestva, njegovega sina in njegovo hčerko, ter so potem zopet zbežali. To so „junaki“! Pa naši bajoneti bodo tem azijskim morilecem že pot v Sibirijo pokazali!

Tri ruski avtomobili vjeti.

Pri poskusu, da bi prišli čez rusko mejo, bili so trije avtomobili od nemških vojakov s pomočja nemškega prebivalstva vjeti. Avtomobili so imeli tudi večjo svoto denarja, ki so jo hoteli na rusko spraviti.

Vojne organizacije v Galiciji.

Poljaki v Galiciji imajo številne organizacije, ki so si nadele nalogo, podpirati avstrijsko armado, ako pride do vojne z osvraženim Rusijo. Člani teh organizacij so dijaki in Sokoli. To organizacijo so postavili na najširšo podlago in jo vsestransko razvili leta 1912, ko je Rusija izvedla prvo poskusno mobilizacijo in ko se je splošno pričakovalo, da se vname vojna med Avstro-Ogrsko in Rusijo. Decembra meseca tega leta sta bila ustanovljena dva odbora. V enem odboru so bili pristaši narodno-demokratske stranke, v drugem pa pripadniki naprednih poljskih strank in socialisti. Vsa za orožje sposobna mladina po mestih in na deželi, v kolikor ni bila podvržena vojaški dolžnosti, je bila uvrščena v te organizacije, ki so formirane deloma po vzoru Sokolstva, deloma skavtske čete in strelske zveze. Strokovnjaki so moštvo poučevali v sabljanju, streljanju in v temeljnih naukih vojevanja. Kakor se zatrjuje, ima samo poljska ljudska stranka ogromno organizacijo, ki šteje 100.000 mož. To armado tvorijo strelci in oboroženi kmetje.

Leta 1912 so bile slične organizacije osnovane tudi med Rusini v Galiciji. Tudi ta društva so imela namen, pripravljati vojaško neizvežbane moške za slučaj vojne z Rusijo. Tudi rusinske organizacije so skrbele za vojaško izobrazbo in so skušale preskrbeti svoje člane s potrebnim orožjem.

Pohvala orožništvu.

Gradec, 10. avgusta. (Kor. urad.) General infanterije nadvojvoda Friderik je izdal sledeče priznavalno pismo: „Iz vseh poročil, ki sem jih dobil do sedaj o delovanju c. kr. orožništva in asistenc deželnoobrambena orožništva ob mejah, ogroženih od sovražnika, razvidim z velikim zadoščanjem, da prekaša postopanje in delo straž in poveljstev velika pričakovanja, ki se stavijo do njih. Pri vseh prilikah, ko je prišlo do spopadov s sovražnikom, so orožniki in črnovojniki z veliko hrabrostjo in vztrajnostjo, spretno in navdani z ofenzivnim duhom dosegli uspeh proti številno močnejšemu sovražniku. Izrekam za to vsem v poštev prihajajočim orožniškim postajam in poveljstvom svojo zahvalo in svoje posebno priznanje ter sem trdno prepričan, da se bodo tudi v bodoče izkazali tako sijajno kakor do sedaj. To povelje je razglasiti v kornih okrožjih. Povelje se izda na korna poveljstva v Przemyslu, Krakovu in Lvovu. — Nadvojvoda Friderik, general inf. v pok.“

Angleži napadli nemško kolonijo.

Berlin, 9. avgusta. — V Lome, to je glavno mesto dežele Togo (v južni Afriki) dospela je močna angleška ekspedicija vojaštva od sosedne angleške kolonije. Posadke nemške kolonije so bili daleč proč, ker so tam varovale važne postaje. Angleži so vsled tega brez odpora zavzeli glavno mesto. S tem so Angleži

Bodočnost izpoznati

ne zamore noben človek, ali iz stvari, ki jih vsak dan vidimo, zamoremo si marsikaj priučiti in si s tem svojo življensko pot olajšati ter prijetneje napraviti. Bog nam je dal oči in ušesa, da čujemo in vidimo, kako se zadržijo drugi izkušeni ljudje pri raznih boleznih. Ako držimo oči odprte, potem vidimo, da mnogo ljudi pri zapahnenju, opeklinah, oteklosti, trdem vratu, slabosti udov, bolečinah, trepetanju trupla in slabosti miškeljev rabi Fellerjev rastlinski

esenc-fluid z zn. „Elzafluid“; to naj bi i mi vpoštevali.

Zanimivo bode izvedeti za naše čitatelje, kaj piše zdravnik dr. Em. Burger, Dunaj I., Lugeck 7, o Fellerjevem „Elzafluidu“: „Poročam Vam z veseljem, da se je Vaš „Elzafluid“ pri revmatičnih bolečinah z najboljšim uspehom rabilo; zato me napotijo dobre lastnosti tega bolečine odpravljočega dobro dišečega preparata, da ga rabim i zanaprej.“

Tisočero podobnih zahvalnih pisem potrjuje, da je pri bolečinah vseh vrst, utrujenju, slabosti, trepetanju pred očmi itd. Fellerjev fluid z zn.

„Elzafluid“ neprecenljivo domače sredstvo. Naj bi ne manjkalo v nobeni hiši!

Tudi slabosti želodca, trdo odvajanje, pomanjkanje apetita, napenjanje naj se ne prezira, marveč naj se vzame v njih odpravo Fellerjeve odvajalne Rabarbara-kroglice z zn. „Elza-kroglice“. Naroči naj se od njih 6 škatlic za 4 krome franko, od Fellerjevega fluida z zn. „Elzafluid“ pa 12 steklenic za 5 K franko od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko). — — — — — ekri.

zanesli vojno tudi v afričanske kolonije, kar jim pa gotovo ne bode mnogo koristilo.

Črnogorci bombardirajo.

Dunaj, 3. avgusta. — Črnogorci pričeli so včeraj oddelek Teodo v Boche di Cattaro ob 3. uri 40 minut popoldne živahno obstreljevati. Mi smo odgovarjali na ogenj, katerega so Črnogorci ob 6. uri zvečer vstavili. Kanonada Črnogorcev bila je popolnoma brezuspešna. Naši vojaki niso imeli prav nobene izgube. Istotako niso bile naše trdnjave prav nič poškodovane.

Junaški čin naših vojakov.

Iz Temesvarja se poroča: Tukaj je izvršil iz prostovoljnega moštva sestavljeni vojaški oddelek junjaški čin, ki kaže nepremagljivi pogum in bojno veselje naših. Pri Semendriji zbralo se je okoli lajnantov Ludwig, Schüller in Dedy nekoliko podčastnikov in infanteristov, ki so se v dveh čolnih peljali čez Donavo. Skriti v temni noči dospeli so na srbsko obrežje, napadli presenetljivo srbsko stražo in jo pognali v beg. Razdeljeni v dva manjša oddelka napadli so Srbe tako hlabro, da so pustili Srbi 30 mrtvih in mnogo ranjenih na lici mesta, medtem ko je ostanek urnih krač zbežal. Nekaj naših prostovoljcev spravilo je potem lastne ranjence v varstvo. Ostali pa so tisto delo izvršili, ki so si ga namenili: porezali so telefonsko žico in izvršili razne razstrelbe. Potem so zopet hiteli k svojimi čolni in vesljali na ogrski breg, kjer se jih je sprejelo z viharnim navdušenjem. Komandant regimenta jih je v posebnem povelju pohvalil. Najlepše pa je, da se vsak dan nešteti naših vojakov oglasijo, da bi izvršili ednaka junštva. Pogum in bojaželjnost vrlih naših vojakov je res velikanska.

Nemci na morju.

Berlin, 12. avgusta. — Wolffova pisarna poroča: Vkljub težavnemu položaju, v katerem se nahajajo naši večidel posamezni parniki mnogo večji sovražnikovi moči nasproti, dosega z požrtvovalnim pogumom vendar lepe uspehe. Tako se poroča, da je mala nemška križarica „Dresden“ napadla veliki angleški parnik „Mauretania“ in ga napadila naravnost do angleškega pristanišča Halifax. Tudi v Severnem morju so nemški parniki poskusili naskočiti sovražnika, ki se pa nikjer ni pokazal.

Srbi kot divjaki.

„Südslawische Korrespondenz“ poroča iz Sofije: Mesto Belgrad je bilo v zadnjih dneh pozorišče velikih demonstracij za Rusijo in proti Avstro-Ogrski ter Nemčiji. Zaprto poslopje avstro-ogrškega poslanika napadli so srbski izgredniki vkljub temu, da je visela na njem nemška zastava. Razbili so vsa okna poslopja, vlomili skozi železna vrata in uničili vso pohištvo. Omadeževali so stene in obesili našemljeno figuro na dvorišču. Mnogo avstrijskih državljanov so tudi na cesti potokli in mnogo prodajal opleni.

Skrb za zdravje v vojni.

Človek bi mislil, da ob splošnem napredku zdravniške znanosti in ob vedno večji skrbi za človeško zdravje sploh izgube v vojnah, povzročene vsled bolezni ne morejo biti velike in se ne morejo niti primerjati s takimi izgubami v prejšnjih časih. Donekle je to res. Dokaz je dejstvo, da je v nedavnih balkanskih vojnah celo kolera povzročila razmeroma malo škode. To pa nas še ne sme uspavati v brezbrizičnosti. Mnogo je odvisno od vremena, od podnebja, pa tudi od različnega nastopa nalezljivih bolezni, ki so časih hujše, časih pa je se pojavijo v manj nevarnih oblikah.

V burški vojni so Angleži izgubili v bitkah okoli 7000 mož, bolezni pa so jih vzele nad 14.000, torej še enkrat toliko. Se žalostneje je bilo razmerje med žrtvami orožja in žrtvami raznih bolezni v vojni med Kitajsko in Japonsko leta 1894. in 1895. Natančna japonska statistika pravi, da so Japonski poprale bolezni dvajsetkrat več vojakov kakor orožje. Podobne so skušnje Amerikancev v vojni s Španijo in pobodih na Filipine. V bitkah je padlo le 293 ameriških vojakov, vsled bolezni jih je umrlo 1032, poleg tega še v taboriščih doma 2649, torej zopet približno dvajsetkrat več.

Zelo ugodne uspehe pa je doseglo japonsko vojno zdravstvo v vojni z Rusijo leta 1904 in 1905. Japonci

so izgubili v bitkah in manjših praskah 54.887 mož, vsled bolezni pa samo 27.158. To je v zgodovini vojn pač prvi slučaj, da so bolezni položile za polovico manj vojaštva v grob kakor sovražnik. Priznati pa se mora, da je bila japonska zdravstvena služba vzorno urejena, tako, da se je lahko nadzorovalo vsak oddelek vojske in mornarice, preprečilo vsako razširjenje nalezljivih bolezni, pa tudi vsakemu posameznemu vojaku posvetilo potrebno skrb in primerno zdravniško nego.

Upajmo, da bo tudi v sedanjih težkih dneh čim najmanj žrtev bolezni. Toda še toliko zdravnikov ne more doseči ugodnih uspehov, ako ne sodeluje pri skrbi za zdravstvo tudi častništvo in — predvsem — moštvo samo. Dveh načel se je pred vsem držati: snažnosti in zmernosti! Vojaka v taboru vleda smrt, ki jo vidi zdaj tu zdaj tam, tako ne potare, — tudi temu se junak privadi — kakor ga uničuje tiso zadržljivo ozračje, ki nastane v taboru, če nima primerne obleke, recimo še mu čevlji žuli trudno nogo; če nima prilike, da bi se redno umil in sploh očedil; če nima zdrave pitne vode in primerne hrane. Dosti je odvisno od kraja, kjer je taborišče, ki po možnosti naj ne bo mokrotno in odkoder se naj vsi odpadki čim korenitejšje odstranjajo. Glavno načelo bodi torej: Vsak se potruди, da podpira človekoljubno delo zdravnikov s tem, da strogo izpolnjuje zdravstvene predpise sebi in celi armadi v prid!

Zadnji telegrami.

Nemški zrakoplov na delu.

Frankfurt, 11. avgusta. Neki nemški zrakoplov vrgel je nad francoskim mestom Luneville bombe; ubil je 15 francoskih vojakov ter napravil ob trdnjavi veliko škode, Luneville je jako važno mesto za Francoze.

Zmagujoči Nemci.

Berlin, 12. avgusta. — Pri Mühlhausenu vjeli so Nemci 10 francoskih oficirjev in 513 vojakov, nadalje so pridobili 4 kanone, 10 vozov in jako veliko pušk. Na nemški zemlji ni nobenega Francoza več. Pri Lagardi vjeli so Nemci 1000 francoskih vojakov.

Zopetna zmaga nad Rusi.

Lvov, 10. avgusta. — Poljski mladi strelci so dosegli zopet lepo zmago nad Rusi. Pri ruskem mestu Miechow se je vnel strastni boj. Rusi so bili premagani in nazaj vrženi. 800 teh poljskih mladih strelcev (to so prostovoljni poljski mladeniči, ki se borijo za Avstrijo proti Rusiji) napadlo je z velikim pogumom 1000 ruskih vojakov, ki so bili pri Miechovu. Pričeli so grozovito nanje streljati, tako da je takoj 500 Rusov mrtvih ostalo. Mnogo ranjenih Rusov so strelci vjeli. Od naših je bilo 140 ubitih, 14 pa ranjenih. Ruska artilerija in kavaljerija je zbežala in zažgala preje magacine za življenska sredstva ter kaserne. Potem so naši napadli rusko mesto Ksiaz in je po kratkem boju zavzeli.

Nemci uničili angleški parnik „Warrior“.

Nemški mornarji so uničili veliki angleški parnik „Warrior“. — Nemški parniki so se rešili pred zasledovanjem angleške in francoske mornarice.

Razno.

Cenjene naročnice prosimo nujno, da naj takoj zaostale naročninske zneske pošljejo, ker nam drugače pod nobenim pogojem ni mogoče, list naprej pošiljati. Naročnino je pri vsakem listu naprej plačati. List stane veliko denarja in mi moramo svoje obveznosti točno izvršiti. Prosimo torej še enkrat, da naj se nam takoj zaostalo naročnino vpošlje. Kdor bi tej prošnji ne ugodil, temu bi morali list vstaviti. Sicer pa prosimo tudi vse cenjene somišljenike in prijatelje, da naj „Štajerca“ razširjajo in z vsemi močmi zanj delujejo. Čimveč naročnikov in odjemalcev nam bodejo pridobili, temvečji in boljši bode naš prepotrebni list. Vsi na delo za „Štajerca“!

Cenjeni naročniki! V zadnjem času so se zgodile v dostavljanju našega lista razne neprijetne zamude. Tega pa nismo bili mi krivi.

Vsled vojaških dogodkov je namreč pošta odklonila prevažanje zavojev (paketov). Tako smo morali pakete z železnico (Eilgut) pošiljati. Mi torej za te zamude nismo mogli biti odgovorni. Zdjaj sprejema pošta zopet pakete in je upati, da se ne bode zgodila nobena zamuda več.

Pozor, avtomobili in vozniki! Iz varnostnih ozirov so vojaške straže strogo zavezane, da morajo vsak avtomobil, kolo, voz itd., ki se jim zdi sumljiv, vstaviti in preiskati. — Ako bi se tak avtomobil ali voz na vojaški oklic takoj ne vstavil, bi straža streljala. Zgoditi se zna torej tudi največja nesreča. Kadar te vojak pokliče, vstavi torej takoj avtomobil ali voz in počakaj! Opozarjamo, da je to jako strogo odredba!

Iz trgovskih krogov nam pišejo: Trgovci ne dobivajo zdaj pri liferantih nobega kredita. Vsled tega tudi oni ne morejo odjemalcem več na kredit dati!

Nemški duhovniki o svojih „sobratih“ na Spodnjem Štajerskem. Kakor znano, je bila cela vrsta politikujočih slovenskih duhovnikov na Spodnjem Štajerskem zaradi veleizdajstva in enakih zločinov zaprtih. Teh duhovniških deželnih izdajalcev se seveda tudi vsa druga poštena duhovščina sramuje. Pravovarstveno društvo za duhovnike dieceze Seckau ponatisnilo je sledečo izjavo: „Z zaničevanjem smo čuli, da se je pripeljalo slovenske duhovnike iz lavantinske dieceze zaradi veleizdaje v tukajšnjo deželnoobrambeno sodnijo. Duhovništvo dieceze Seckau obsoja take zaničevanja vredne zločine takih duhovnikov in odklanja najodločneje vsako skupnost z njimi in enakimi somišljeniki. Duhovništvo dieceze Seckau držalo je vedno zvesto k cesarju in državi, bilo je zaradi svojega patrijotičnega mišljenja v nasprotnem časopisju celo predmet zasramovanja, je štel vedno k najzanesljivejšimi stebri patrijotizma in vsled tega ne potrebuje svojega patrijotičnega mišljenja v časih naglašati, v katerih se je mnogo njegovih članov prostovoljno k vojaški službi naznanilo. K tej izjavi bilo je duhovništvo dieceze Seckau prisiljeno, ker hoče preprečiti, da bi se njegovi člani od hudobnih ljudi z deželnimi izdajalci na eno stopinjo postavili. (Sledi cela vrsta podpisov odličnih nemških duhovnikov.) — Z drugimi besedami povedano: nemški pošteni duhovniki se sramujejo svojih slovenskih tovarištev, kateri so v brezvestnem politikovanju svojo domovino izdajali. Radovedni smo le, kaj bode zdaj mariborski knezoškof dejal...“

Ptuj. (Pomožno delo za naše vojake.) Pri nas vlada splošno bojno navdušenje. Dame vseh stanov, visokošolci, srednješolci, ja celo ljudski šolarji postavili so se v službo naše poštene stvari in vsakdo pomaga, kolikor zamore. Več kot 100 žena in deklet našega mesta se je združilo, da se pustijo deloma izobraziti kot strežnice na bojišču ali pa v tukajšnjih bolnišnicah, ali pa da z nabiranjem od hiše do hiše one denarje pridobijo, ki se jih potrebuje za okrepcanje skozi vozečih se rezervistov itd. Z velikim navdušenjem žrtvujejo celo revni ljudje za domovino. Nabralo se je že jako veliko sredstev za „Rdeči križ“.

Ptuj. (Trgovci za „Rdeči križ“.) Pretekli petek sklical je načelnik tukajšnjega trgovskega gremija g. svetnik trgovske zbornice Adolf Schramke odborovo sejo, na kateri je naglašal, da imajo vsi tisti, ki niso bili pod orožje poklicani, dvojno dožnost, da zlasti s podporami bedo zmanjšajo, ki nastaja vsled te nam vsiljene vojne. Sklenilo se je potem ednoglasno, da dovoli trgovski gremij v namene „Rdečega križa“ 1000 kron. Iz lastnih sredstev pa so se dali sledeči gospodje za „Rdeči križ“: Adolf Schramke 100 kron, A. Kraker 100 K, W. Blanke 50 K, A. Muchitsch 50 K, Artenjak-Schosterich 50 K, Fr. Hoinig 20 K, H. Riegelbauer 20 K, L. Slawitsch 20 K. G. Jos. Kasimir pa je podelil za večjo svoto blaga. Vsa čast vrlim tem trgovcem!

Iz Kozjanskega okraja. Gospod župnik v Dobju Vurkelc se strašno odlikuje z svojim občinskim tajnistvom in zaukazuje črnovojniškim obvezancem do 42 leta odriniti takoj vsak k svojemu vojaškemu krdelu. Posebno zanimivo je pa to, da tudi onim zaukazuje, kateri niso vojaško izvežbani in tudi takim, kateri imajo v svojih črnovojniških knjizicah zabilježeno: Za orožje nesposoben (Waffenunfähig) grozi z smrtjo, če ne odrinejo. Za čuditi se je, da ta gospod brati ne zna, ali noče prav brati, pa hoče vse šarže imeti. Pač ubogi župan, kateri se mora mučiti s tako neumnim tajnikom. Sedaj je vendar enkrat dosegel gospod Vurkelc častna mesta, po katerih je že dalj časa hrepenel; da je okrajni cestni komisar, šolski načelnik, občinski tajnik i. t. d. Mesto župnika ali božjega namestnika, za katero se prav malo briga, bo menda opustil in se oženil; postal bo potem lahko sam župan, da se mu izpolnijo želje, katere mu rujejo že tako dolgo po glavi. Kaj poroče sveti oče papež, kateri zahteva, da duhovniki opustijo vsa častna mesta? Bomo videli.

Smrt za domovino. Iz Raibla se poroča: Tukaj se je vozil neki neznan automobil. Oberlajtnant 4. deželnoobrambenega infanterijskega regimenta g. Adolf Rogler je hotel v zmislu svojih službenih predpisov automobil vstaviti. Ali nakrat je nekdo iz avtomobila ustrelil in Rogler se je zgrudil mrtev na tla. Umorjeni je bil rezervni oficir in nadučitelj najljudski šoli v Tregistu.

Se en politikujoči far zaprt. Listi poročajo, da je bil fajmošter Anton G a b r o n iz Gottes-tala aretiran. Vojaška patrolja odpeljala ga je uklenjenega v Beljak. Očita se mu veleizdajalstvo.

Prostovoljna brigada starih. „Zeit“ prinaša prinaša poziv glede osnovanja „prostovoljne brigade starih“, to je takih, ki so od 45 do 60 let stari in telesno krepki. Namen osnovanja te brigade je, da dobe vojne oblasti imena onih, ki bi bili pripravljeni tvoriti v slučaju potrebe takoj eno brigado. Od teh bi se porabili nekateri za notranjo, drugi za zunanjo službo.

Škof Bonomelli v Kremoni, ki je te dni umrl, je bil eden med prvimi tistih duhovnikov, ki so delali na sporazumljenju med Vatikanom in med Italijo. Njegova pastirska pisma so obudila večkrat tudi izven Italije veliko senzacijo. Škof Bonomelli je stal na stališču, da se gre pri razporu med rimsko cerkvijo in med italijanko državo samo za posvetno gospodarstvo in je zagovarjal nazor, da cerkvi ne gre posvetno gospodarstvo. V vatikanskih krogih seveda pokojni škof ni imel nikake zaslonbe, pač pa je znano, da je velik del nižje italijanske duhovščine stal na njegovi strani.

Boječje varuje vsaka mati svojega malega ljubljena pred nevarnostmi poletna vročine, katera zahteva vsako leto toliko žrtev med dojenčci, ker v največ slučajih ni dobiti pravilno, zanesljive hrane. Dajte pa svojemu otroku Nestlé-jeve moke za otroke, katera se je že v veliko tisoč slučajih — od rodu do rodu — tako sijajno obnesla, potem si prihranite na ne samo žalost, ampak bodele tudi videli, kako vaše dete krasno vspeva. — Poskušnje pošlje na zahtev popolnoma zastonj: Henri Nestlé, Dunaj, I., Biberstraße 2 S.

Samomerni rezervista. Iz Celovca se poroča, da so pri Welzeneggu potegnili iz Gline nekega mrliča, ki so ga pozneje izpoznali kot dragonskega rezervista Franca Borin. Šel je sam iz neznanih vzrokov v vodo.

Zaprl so v Pliberku rudarja Jožefa Pra-protnik, ker se je ta svinjar zagrešil nad neko 78letno vžitkarico.

Divji lovci. V Wirtovem revirju pri Stally zadel je lovec Anton Egger na s puško oboroženega moža. Ta tuji mož je takoj na lovca ustrelil in hotel potem zbežati. Egger pa je tudi nanj ustrelil in ga zadel. Obležal je in bil takoj mrtev. Ustreljeni lovski tat je neki starejši družinski oče Boltežar Gradar, ki je že mnogokrat predkaznovan.

Srbski prijatelji. Graški listi poročajo, da je bil dne 5. t. m. v Juršinih pri Ptujju srbo-filski poštni ekspedijent Vinko Zorko iz sv. Andreja v Slov. gor. zaradi veleizdajalskih izrazov aretiran in vojaški sodnji v Gradcu izroččen. — Istotako je bil aretiran kaplan o d

sv. Jakoba v Slov. gor. Ta srbski prijatelj v črni kuti je imel pred aretacijo tak strah, da je svojo faro zapustil. Ali orožniški oberlajtnant zasledoval ga je v avtomobilu in ga tudi res pri Leitersbergu zasačil ter nazaj v Maribor spravil.

Zaprl so v Mariboru zloglasnega tata Rudolfa Winkler iz Spodnje Pulskave, ki je julija meseca v mariborski okolici več vlovov izvršil. Oddali so ga okrožni sodnji.

Grozni detomor. Dne 5. t. m. porodila je 20 letna dekla Jozefa Matauš, ki je bila uslužbena pri krčmarju Johanu Batej v Vojniku, na mrvi živega otroka. Takoj po porodu udarila je otroka z glavo ob zid, tako da je takoj izdihnil. Potem je skrila mrliča v neki kot. Ljudem pa ni šlo v glavo, da se je dekla tako spremenila. Orožniki so napravili preiskavo, našli mrliča ter zaprli grozno detomorilko.

Kmetovalčeva opravila v mesecu avgustu.

Na domu: Mlati in spravlja se žito, grah in razno drugo zrnje. Pred mlatitvijo naj se odbere najlepše klasje in stročje in posebej omlati ter shrani za seme, kajti le lepo, popolnoma razvito in zrelo seme da navadno lep in bogat pridelek. O vročem dnevnem času ne posušaj živine na pašniku, ampak zaženi jo v senco, pa tudi pri uprežni živini pazi, da ne bo o hudi vročini vozila. Če je suša pašo skvarila, vsled česar ne dobi živina dovolj tečne krme na pašniku, daj ji kak pridedek. Sveže krompirjevice ne dajaj živini, kajti ta navadno škoduje, ker vsebuje preveč nekega strupa, ki se imenuje solanin. Krompirjevico vrzi rajši na kompost, a če jo hočeš v sili posimi porabiti, posuši jo. Posušena krompirjevica ne škoduje živini tako kakor sveža. Poskrbi, da se bo napajala živina z dobro pitno vodo.

Poskrbi, tako kakor se ti je svetovalo prejšnji mesec, za vino in vin vinko posodo, da se ti ne pokvarita. Če se ti ne zdi vino v redu, pojdi takoj h kakemu strokovnjaku z malim vzorcem in prašaj ga za svet. Mazačem, ki se ti ponujajo in šele celo nekaterim takim, ki se ti po časopisih ponujajo, ne zaupaj preveč. Vino, katero nameravaš djati na pipo, natoči v manjše sode ali pa ga spravi v steklenico in polči jih, sicer se ga poloti kan in cik prehudo.

Na polju: Če ajde in repe še nisi vsejal, pohiti, da ne bo prekasno. Da se posadi zelje, kapus in druge zeljnatice, je sedaj skrajni čas. Te sadike zalij o dežju z gnojnicami ali pa strnišnico. Kjer si pobral krompir, še lahko poseješ laško deteljo ali inkarnatico. Lucerna se kosi.

Konec prihodnjic.

Peter Kostič-a naslednik Celije na glavnem trgu zraven apoteke

priporoča svoje zaloge: **Otročjih igrač, rasnih vrst usatega blaga kakor kofre, taške za šole, za nakupovanje in za denar, toaletne reči, pisalne in kadilne predmete. Razne stvari iz jekla npr. bestok, žlic, nože za žop in pravo Solinger britve itd. Blage iz celulozida in roga, kako tudi plotarske blage npr. korbe za potovanje vseh vrst. Razne blage iz stekla in porcelana, talarje, plekre, sklode, flaše, glazje in druge v to stroko spadajoče reči. Bazarni odedek že od 20 vin. naprej. Posebno lepe reči pa za 60 do K 1-20.**

Kdor kupi uro, naj pomisli, da napravi slaba ura svojemu lastniku vedno troške popravila. Jezo in škodo, dobra ura pa ponos, veselje, natančnost in prihranek denarja. Naj se torej ne kupuje šund-ura marveč raje pravo švicarsko ura, ki jo oddaja svetovna razpošiljalna hiša H. Suttner v Ljubljani štev. 701 že od K 4-10 naprej. Ta staro-renomirana firma poseduje lastno fabriko ur v Švici in pošilja na zahtevo zastonj bogato ilustrirani krasni katalog o urah, verižicah, kinču, zlatem in srebrnem blagu i. t. d.

življenski duhovi opešajo, ako niata želoдец in čreva v redu. Molenje prebave je treba torej takoj odpraviti. To je najbolje s Fellerjevimi prebavo posepujočimi milo odvajajočimi Babarbara-kroglicami za zn. „Elza-kroglice.“ To je staroznano, sigurno vplivno odvajalno sredstvo, ki odpravi pečenje, želodčne krče, pomanjkanje apetita, kolcanje. 6 skatljic pošlje franko za 4 krome lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko.)

Tam se dobi tudi Fellerjev bolečine odpravljajoči „Elza-fluid“, 12 steklenic za 5 kron franko. „Elza fluid“ odpravi bolečine, osveži in oživlja, se rabi pri reumatičnih in gnetičnih bolečinah, migreni, za kopolje oči pri slabosti oči itd. Vedno naj bil pri domu!

Zdravniki
rečejo, da so najboljšje zdravilo za kašelj
Kaiserleevi prsni karameli
s „3 smrekami.“
Milijoni jih rabijo za
Kašelj

pivko, zasliženje, zadušni kašelj, katar, vratne bolečine, kakor tudi ubranjevanje prehlada.
6100 not. pov. spričoval od zdravnikov in zasebnikov jamčijo za gotovi uspeh.
Zelo okusne kroglice za sprožitev teka.
Zavrti po 20 in 40 vin. in skatle za 60 vin. se prodajo pri H. Melitor, lekarnar v Ptujju, Ignaz Behrbalk, lekarnar v Ptujju, A. Plunger, lekarnar v P. detrtku, Hans Schniderschitsch, lekarnar v Brezicah, Franz Petzolt, lekarnar v Slov.-Bistrici, Gust. Trautvetter, lekarnar v Ormožu, Max Leyrer, lekarnar v Radgoni.

Prodaja otave
v nedeljo, dne 16. avgusta t. l. popoldne ob 2. uri pri žagi A. Ruzička v Ptujju. 639

Priden in delaven mlinarski učenec se takoj sprejme po dobrih pogojih v očenju. Alojz Kukowetz, posestnik umetnega mlina, Ptuj. 640

Viničar
z večimi delavskimi močmi se sprejme. Vprašanja na upravo „Stajerca“. 641

Inženirska akademija
Wismar, Ostsee
za strojne in elektro-inženje, stavbene inž., za geometrije in arhitektoje (železno betonstvo in kulturna tehnika). Novi laboratorij. Sprejema se absolvente višjih obrtnih šol. 632

Prvovredna kolesa!
Najnovejši modeli 1914/15.
Močini! Trajna! Lahko leteti!

5 let pisarne realne garancije!
Krasna priznanja iz vseh krogov.
Št. 13/2. Leitner-kolo znamka „B. L.“ z najboljšim torpedofreilaufom, doppelglockenlager, gorskim mantelncim, delavskim orožjem, zvoncec, acetylen-svetilko, nežno pumpo, varstvom proti blatu, skupaj K 120.—. Posamezni deli po najnižjih cenah. Ceniki gratis in franko! Največja fabrična zaloga koles Brüder Leitner. St. Veit a./d. Glau st. 23. 889

Išče
se zastopnike proti visoki proviziji za obisk kmetovalcev, obrtnikov, uradnikov itd. za razpošiljalno trgovino moškega in ženskega blaga. Vpeljani imajo prednost. Nevpeljani, ki pa imajo dobro znanje, se vdeležajo. P. nudbe pod „Tuchfabrik 4313“ na Haasenstejn & Vogler, Prag, II. Češko.

Ameriko
od 240
Antwerpena
z 12.000 do 19.000 tons velikimi parniki z dvojnimi krabvami
Red Star Line
Prvovredni parniki.
Zmerna cena.
Izberna oskrba. Odpotovanje vsak teden v soboto v Novi York, vsakih 12 dni v četrek v Boston.
Poizvedbe pri:
Red Star Line, Antwerpen, Dunaaj IV, Wiedenergürtel, 30, Julius Popper, Innsbruck, Südbahnstrasse 2, Franz Delano, Ljubljana, kolodvorska ulica 41, Leopold Frankl, Gradec, Joanneumring 56

Lepa vila
v neposredni bližini Ptujja se pod ugodnimi pogoji takoj prodaja. Več pove Josef Wesiak, Pantigamer Biederpft, Marburg, Mühlgassee. 601

Ženitna ponudba.
Gospodična stara 30 let, trgovka, vajena vsakega gospodinskega dela in gostilne, išče primernega ženina. Vdovec z 1 otrokom ni vključen. Cenj. ponudbe je poslani na upravo „Stajerca“. 631

Franz Schönlieb
tovarna orožja in izdelovalnica finih pušk, Borovje na Koroškem.

Direktni nakupni vir za mod. lovske puške, Reparature, priprave, strokovnjaško, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnostjo strela in nova kopita najceneje. — Ilustrirani cenik brez stroškov. 657

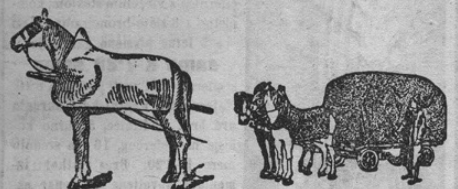
Fino
odpadlo milo
pri štancanju lahko poškovodano, v raznih dišavah k. rože, vijolice itd., primerno tudi za nadaljno prodajo, v 5 kilskem poštem zavojju.
Čisto fina kakovost ca. 60 do 70 kosov K 750 po povzetju.
Seifen-Versandhaus „Merkur“, Wien - Neulerchenfeld 48. 608

Lepa hiša
v dobrem stanu za trgovino ali obrtnijo z vrtom, v Središču, blizu cerkve, se pocieni prodaja ali v najem odda. Vprašanja na Wilh. Blüh, Lederh., Graz, Annenstr. 25. 597

Nadviničar
višje starosti, pošten in zanesljiv, ako mogoče z večimi delavskimi močmi, se sprejme pri graščinskem oskrbništvu Dornava, pošta Možgance. 637

Pravo domače platno (echte Hausleinwand) Brata Slawitsch, Ptuj.

Wasserdichte Wagenplachen

Vododržne vozne plachte

K 20— 3 m   K 25— 3 1/2 m   K 30— 4 m dolge

Wasserdichte Pferddecken — Vododržne konjske odeje

rujave 1-90 m dolge po 10, 12, 15 kron, priporočata

Slawitsch in Heller v Ptuj

trgovina z blagom.

243

St. 18066.

Mesto občinskega tajnika.

Krajna občina Sele (Zell) pri Borovljah, pol. okraj Celovec, išče občinskega tajnika, ako mogoče obenem organista pri farni cerkvi pod sledečimi pogoji:

1. Plača kot tajnik 70 kron mesečno, prosto stanovanje, razsvetljava in kurjava;
2. Plača kot organist po dogovoru bržkone okoli 300 kron na leto;

3. Polno znanje nemškega in slovenskega jezika (zlasti koroskega slovenskega narečja) v govoru in pisavi je potrebno;

4. Tajnik ne sme biti predkaznovan in najima, ako le mogoče, skušnjo za občinske tajnike v zmislu razglasa c. k. deželne vlade za Koroško z dne 3. februarja 1891 l. d. p. št. 6.

Lastnoročno pisane prošnje (v obeh jezikih) vpsilati je najkasneje do 1. septembra 1914 v lastno roko župana g. Floriana Olip, po domače Źnik v Selah.

Nastop službe čimpreje po dogovoru.

Prošnji naj bi se pred vpošiljavitvijo svojih ponudb v tajništvo koroskega deželne odbora v Celovcu (Landhaus) predstavili.

Od koroskega deželne odbora v Celovcu

dne 28. julija 1914.

629

Sprejme se na malo posestvo oženjen

viničar.

Opraviti 5 do 7 glav živine. Vinograd en oral. Plača mesečno 70 kron in uporaba njive. Naslov pove uredništvo lista.

623

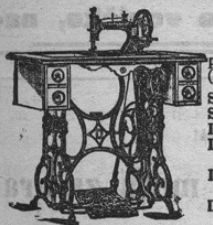
Mladenci, zmožni nemščine in slovenščine, ki iščejo učne prostore,

tako pri rokodelskih mojstarih (obrtnikih), kakor pri trgovcih, oglašijo naj se pri sledečih načelnikih podružnic „Deutscher Lehrherrenbund“:

1145 za Ptuj pri g. Konrad Nekola; za Maribor pri g. Ernst Eylert; za Celje pri g. Karl Mörtl; za Ormož pri g. Stefan Brodar.

Brata Slawitsch v Ptuj

Floriansplatz in Ungarergasse

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A ročna mašina K 50—

Singer A . . . . . K 60— 70—

Dürkopp-Singer . . . . . K 70— 90—

Dürkopp-Ringschiff za šivanje . . . . . K 130—

Dürkopp-Zentralbobbin za šivanje . . . . . K 140—

Dürkopp-Ringschiff za krojače . . . . . K 160—

Dürkopp-Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil, Luxusausstattung . . . . . K 160—180—

Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarje . . . . . K 180—180—

Minerva A . . . . . K 120—

Minerva C za krojače in čevljarje . . . . . K 160—

Howe C za krojače in čevljarje . . . . . K 90—

Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najine cene so nižje kakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate).

Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solidnost je le tistim znana, kateri imajo mašine od nas.

Cenik brezplačno.

5

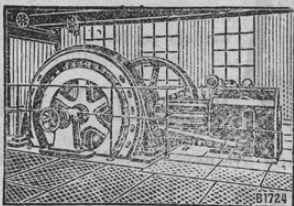
Warletz & Pečnik

trgovina z lesom Brežice na Savi

največja zaloga vseh vrsti dolgega, okroglega in rezanega lesa po najcenejših cenah. Skladišča tik Save.

288

Brzojavni naslov: Lanzeva podružnica Dunaj. Telefonična zveza z vsemi mesti.

LANZEV ventilni lokomobil za vroči sopar z naravnost pripetim dinamom.

HEINRICH LANZ MANNHEIM

Podružnica: DUNAJ VIII, Laudongasse 9.

LOKOMOBILI

z ventilnim parovodom „System Lentz“ najbolj sposobni obratni stroj za vroči sopar.

:: Prosta potrežba. :: Najvarnejše ravnanje.

Izpolni do 1000 PS.

Letno izdelovanje čez 2000 lokomobilov.

:: Inženerski obisk in ponudbe zastoj. ::

Otročji vozički

za 12, 14, 16, 18, 20 K

in tudi finejše sorte v velikem izboru se dobiva v veliki trgovini

Johann Koss

CELJE

na kolodverskem prostoru.

(Zahtevajte cenik). 223

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

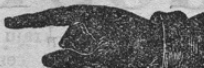
12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

I kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70

Mali, jako dobro ohranjeni

619

auto

tri sedeži, dva cilindra, se zaradi smrti poceni proda. Vpraša se v upravnishtvu „Štajerca.“

Lepo posestvo

z mlinom in žago 1/4 uri od železnice v lepem kraju, se vsled smrti mojega moža pod ugodnimi pogoji proda. Možitev ni izključena. — Ponudbe na upravnishtvu tega lista.

621

Kopači (Häuer)

sprejmejo se pri rudniku

Johanisthaler Kohlegewerkschaft Karmel na Dolenskem.

630

KARL RENG „Aumühle“

(preje mlin g. F. C. Schwab) v Ptuj

kupeje vsako množino pšenice in rži; plačam za jako lepo pšenico 28 do 29 K za 100 kg, za rž K 20— do 22—.

632

Proti bolečinam kurjih očes!

Od vseh neštevilih sredstev zoper kurja očesa zahtevajte vender le:

Cook & Johnsons

amerik. patent.

rinke zoper kurja očesa

Le te edino odpravijo v 10—20 minutah vsako bolečino in odpravijo kurja očesa popolnoma. Poskušni kosi 20 vinarjev, 6 kosov K 1—.

„Samariter“

Zoper trdo kožo in žulje, kurja očesa na peti in podplatu, kjer ne drži noben flajster, je nedosežen „Samariter“ tekoče mazilo zoper kurja očesa v kronskih tubah. 1 tuba K — 60.

Oba sredstva se dobi v vseh apotekah in drožerijah.

560

Užigalice!

Zahtevajte v vseh trgovinah, gostilnah, kavarnah, vpeljajte v vsaki hiši izvrstne „Štajerčeve“ užigalice. V velikem se jih naroči naravnost pri „Länderbank“, Dunaj I., drugače pa pri glavni zalogi BRATA SLAWITSCH, PTUJ, in vseh drugih zalozah.

Original Mayfarth

postavno varovane

„HERKULES“

vinske in sadne preše.

Prvorazredni izdelek.

Hidraul. vinske in sadne preše

Nedosežene!

Grozdni in sadni mlini.

Priprave mosterije.

PH. MAYFARTH & Co.

fabrika kmetijskih strojev

Dunaj II., Taborstrasse Nr. 71.

Specialna fabrikacija preš in aparatov za pridobivanje vina.

Katalogi zastoj.

Išče se zastopnike.

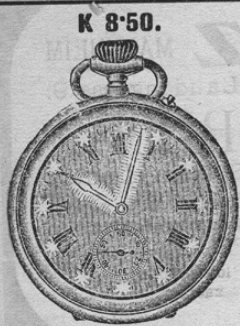
472

DURIT Asbestskril
popravaprost. varen pred ognjem.
Iztrjen proti vsakemu vremenu, mrazu, slanosti, lahak, nizka
cena, krasen. **DURIT DELAVNICA, CELOVEC.**

595 Glavni zastopnik za Štajersko:
E. L. Hammerschmidt, Götting pri Gradcu.

K 8'50. NOVOST!
Št. 99%, R. Radium-amker-
remontear-ura v niklastem
ohišju z dobro izreguliranim
anker-kolesjem, posrebrena
kovinska cifernica s pristno
maso radiuma (ne fosfor), ki
pusti v temi čas jasno izpo-
znati, trajna svetilna moč

en kos K 8'50.
Za vsako uro se daje 3 letno
pismeno garancijo. Radium-
žepna budilnica v niklastem
ali jeklenem ohišju K 24'50.
Razpošilja po povzetju ali
naprej-plačilu Prva fabrika ur

Hanns Konrad

c. in kr. dvorni liferant v Brúxu št. 5324 (Česko)
Bogato ilustrirani glavni cenik z 4000 podobami na zahtevo za-
stoj in franko. 580

Karl Kasper

trgovina z mešaním blagom in zaloga smednika
PTUJ

priporoča svojo bogato zalogo 587

špecerijskega blaga,

zakovih polen za kurjavo, nadalje smednika
ba lov in razstrelbe, cindžnore, dinamit ter
predmete municije za lov kakor patrone, kap-
seljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogo
v umetnem gnoju za travnike, njive in vinograde
i. s. Tomažovo moko, kajnit, kalijevo sol itd. po
najnižjih cenah.

Mestna posredovalnica
(Wohnung- und Dienstvermittlung)

za
službe, učence, stano-
vanja in posestva

v Ptuj

izvršajo

vse vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotarji).

Zlate in sre-
brne pred-
mete, ure,
verižice,
prstane,
kinč,
drugi

orodje za mizo in mnogo
darilnih predmetov dobite
gato ilustriranem

krasnem katalogu

renomirane svetovne razpošiljalne hiše 579

H. SUTTNER samo v **LJUBLJANI** št. 701.

Lastna fabrika ur v Švici.

Niso šund-ure, samo zanesljive službene ure.

- Nikel-Roskopf-ura, gre 36 ur, ... K 4'10,
- srebrna pancer-verižica . . . . . K 2'20,
- srebrni privesek . . . . . 90 h,
- niklaste verižice . . . . . K 1'—,
- damske ure iz jekla ali nikla . . . . . K 7'90,
- ure na pendelj . . . . . K 12'50.

Razpošiljatev po povzetju ali naprej-plačilu. Za
kar ne dopade, denar nazaj.

G iz najboljših vegetabilij sestavljeni posebej preparirani čaj,

A kot domače sredstvo zoper obolenje živcev
z uspehom rabi. 128

N Ta čaj pomiri živce, odpravi bolečine, sestavlja kri, pre-
preči krč, prinaša spanje, poveča telesno moč in splošno
G dobročutje, pospešuje prebavo. Ta čaj Ganglional ne vse-
L buje nobenih omanljajočih ingredientij.

I Edino pristen se dobi ta čaj pri
O e. in kr. dvorn. in nadvojvodn. komornemu dobavitelju

JULIUS BITTNER
lekarinar 128

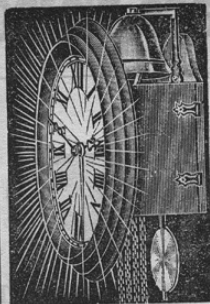
Reichenau, Nižje-Avstrijsko.

Cena enaškatlje z catančnim navodilom 3 krone. Se dobi
v lekarnah; kjer ne, pa proti vpošiljati K 3'— franko po
pošti.

GOSTILNA

v večjem farnem kraju v bližini Maribora ob
državni cesti blizu cerkve, enonadstropno po-
slopje, vrt za goste in veliki vrt za zelenjavo,
se proda za 25.000 K. Naplaček K 10.000.
Vprašanja pod „Guter Platz“ na upravništvo
„Stajerca“. 626

Budilnica s stolpovim zvoncem

Ia kakovost, 30 urni šlagwerk in
budilnica z glasno donečim zvon-
cem, gladko poliranim okroglim
okvirjem, 30 cm srednje mere,
cifernica z vložnim steklom, kom-
pletno s 3 zlato-bronciranimi čelzi
s 3 letno pismeno garancijo
samo K 7'80 samo
s cifernico, ki sveti ponoči K 8'40.
Najcenejša kuhinjska okrogla
ura brez budilnice, 30 urno ko-
lesje na federoug, 16 cm srednje
mere K 3'20. Brez rizike! Iz-
menjava dovoljena ali denar na-
zaj! Rapošiljatev po povzetju skozi
Prvo fabriko ur

HANNS KONRAD

c. in k. dvorni liferant, Brúx št. 5329 (Česko). 580

Bogato ilustrirani glavni cenik z nad 4000 podobami na zahtevo
vsakomur zastoj in poštnine prosto.

Majer in viničar

s 5 delavskimi močmi, ki se razume tudi na
vinogradniško delo, se sprejme pri **S. Hutter**
v Ptuj. 636

Dekle
za vse

ki mora tudi v prodajalni pomagati, se sprejme
pri **Maksu Straschill v Ptuj**. 638

Bolni Sanatorij
na pljncih **Aflenz**
Hofacker (830) Štajersko, Prospekti.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Landplatz)
v Ptuj zvrata kladivo in plinarske
hiše postavljena je parna žaga vsakomur
v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi
takej rastiaga. Vsakdo pa sme tudi sam
oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Posebno priporočamo **veliko trgovino Johann Koss, Celje** na kolodvorskem prostoru

zaradi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobi, kar
kmet le potrebuje, naj si bode **manufakturno blago, gotovih oblek za moške, ženske in otroke,**
klobuke, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, kravate, otročje vozičke, na-
grobne vence in trakove, z eno besedo vse.

RAZGLAS.

Šparkasa mestne občine Celje naznanja, da je določena obrestna mera za hra-
nilne vloge i zanaprej s

$$4 \frac{1}{2} \frac{0}{0}$$

Obrestovanje vlog se zgodi od prvega delavnika in neha z delavnikom pred
dnevom dviganja.

Rentni davek plača, kakor doslej, zavod samo iz lastnih sredstev.

Zunanjim vložnikom se daje na željo šeke poštna hranilnice brezplačno na razpolago.

Hranilne vložne knjižice lastnega zavoda se brezplačno shrani.

Šparkasa mestne občine Celje.